

Nota informativă
cu privire la modificările ce se introduc în anexa la Hotărîrea Consiliului de administrație
al ANRE nr.376/2017 din 28.09.2017

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul Reglementări
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>În legătură cu intrarea în vigoare a modificărilor la Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile a apărut necesitatea modificării Regulamentului privind garanțiile de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, aprobat prin hotărîrea Consiliului de administrație ANRE nr.376/2017 din 28.09.2017.</p> <p>La etapa actuală sectorul energiei regenerabile în Republica Moldova este reglementat la nivelul legislației primare de Legea nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu modificările și completările ulterioare care stabilește obiectivele de bază a politicii de stat în domeniul energiei regenerabile, inclusiv garanțiile de origine (art.30-32).</p> <p>Potrivit art.31 din Legea 10/2016 în redacția nouă, emiterea garanțiilor de origine este pusă în sarcina furnizorului central de energie electrică, și nu operatorului sistemului de transport sau operatorului sistemului de distribuție cum era prevăzut anterior.</p> <p>În acest sens, garanțiile de origine se emit de către furnizorul central de energie electrică în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii scrise a producătorului pentru cantitatea de energie electrică din surse regenerabile de energie (în continuare E-SRE) produsă și livrată în rețelele electrice, în perioada pentru care se solicită emiterea acestora.</p> <p>Odată cu intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor la Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, ANRE este obligată conform art. 45 alin. 7, lit. a) să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile legii.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Originea energiei electrice din surse regenerabile se atestă prin intermediul garanțiilor de origine emise de către furnizorul central de energie electrică.</p> <ul style="list-style-type: none">- garanțiile de origine trebuie să fie emise, transferate și anulate în mod electronic, în conformitate cu criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii. Procedura de emitere, transfer, anulare și utilizare a garanției de origine, forma cererii pentru eliberarea unei garanții de origine și forma garanției de origine se stabilesc în regulamentul elaborat și aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;- furnizorul central de energie electrică emite garanția de origine la cererea producătorului de energie electrică din surse regenerabile. În legătură cu emiterea garanțiilor de origine și pentru a confirma veridicitatea faptului că energia electrică este produsă din surse regenerabile de energie, furnizorul central de energie electrică are dreptul să solicite operatorului sistemului de transport sau, după caz, operatorului sistemului de distribuție să efectueze verificări la centrala electrică a producătorului respectiv.- o garanție de origine se emite de către furnizorul central de energie electrică în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii de la producătorul de energie electrică din surse regenerabile. Pentru fiecare unitate de energie electrică din surse regenerabile (1 megawatt-oră) nu se emite mai mult de o garanție de origine, astfel încât aceeași unitate de energie electrică din surse regenerabile de energie să fie calculată o singură dată.- o garanție de origine trebuie să conțină date exacte, să fie sigură, imposibil de fraudat și să specifice cel puțin următoarele:<ul style="list-style-type: none">a) sursa de energie din care a fost produsă energia electrică și perioada producerii acesteia (data inițială și data finală);

b) identitatea, locul de amplasare, tipul și capacitatea centralei electrice unde a fost produsă energia electrică;

c) dacă și în ce măsură producătorul a beneficiat de sprijin pentru a investi în centrala electrică, dacă și în ce măsură producătorul a beneficiat în orice alt mod de o schemă națională de sprijin pentru producerea unei unități anume de energie electrică și tipul schemei de sprijin respective;

d) data la care centrala electrică a fost dată în exploatare;

e) data și țara emiterii, un număr de identificare unic.

Astfel, prin aprobarea și aplicarea proiectului de modificare a Regulamentului respectiv urmează să transpună prevederile noi a Legii privind promovarea utilizării energiei electrice în cadrul normativ secundar și să asigure funcționarea sistemului garanțiilor de origine în continuare, prin Stabilirea unor proceduri clare și nediscriminatorii privind emiterea, transferul, utilizarea, recunoașterea și anularea garanțiilor de origine.

În contextul prevederilor Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în cadrul proiectului de modificare a Regulamentului privind garanțiile de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, în redacție nouă urmează a fi abordate următoarele aspecte importante, ce țin de restructurarea sistemului de garanții de origine existent:

- Având în vedere faptul că garanțiile de origine se emit, se transferă și se utilizează în mod electronic, proiectul de modificare a Regulamentului pune în sarcina furnizorului central crearea și actualizarea unui registru unic al garanțiilor de origine, în format electronic, care va conține informații referitoare la garanțiile de origine emise, transferate sau anulate;
- În contextul în care transferul garanțiilor de origine se realizează de furnizorul central, iar repartizarea acestora între furnizorii de energie electrică care achiziționează energia regenerabilă în contextul schemei de suport stabilite de lege se efectuează de asemenea de furnizorul central, gestionarea sistemului electronic (a platformei unice de gestionare a sistemului garanțiilor de origine) urmează a fi realizată de către acesta;
- În cazul producătorilor eligibili, care beneficiază de schema de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile, stabilită în Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, emiterea și transferul către furnizorul central se efectuează în mod obligatoriu, în vederea asigurării unei monitorizări eficiente și exacte a cantităților de energie electrică produse din surse regenerabile de către producătorii respectivi;
- Urmează a fi stabilite prevederi specifice cu privire la asigurarea transparenței și monitorizarea procesului de emiterie, utilizare și anulare a garanțiilor de origine. Astfel, furnizorul central urmează să prezinte Agenției rapoarte cu privire la gestionarea sistemului garanțiilor de origine.

Concomitent, implementarea modificărilor la Regulamentul privind garanțiile de origine va duce la unele îmbunătățiri în partea ce ține de procedura de emiterie, transfer, utilizare, precum și în ceea ce privește termenele de efectuare a operațiunilor respective.

În acest sens, garanțiile de origine urmează în continuare să fie emise la cererea producătorilor de energie electrică însă procedura de emiterie, transfer, utilizare și anulare a garanțiilor de origine se va efectua în mod electronic doar de o singură entitate juridică și anume furnizorul central de energie electrică. Acest lucru va duce simplificarea acțiunilor necesare a fi întreprinse de către părțile implicate și, respectiv, la reducerea timpului dedicat acestora.

Elaborarea Regulamentului corespunde principiului proporționalității intereselor societății și protecției intereselor întreprinzătorilor, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii.

5. Fundamentarea economico-financiară

Un obiectiv primordial în emiterea garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie este demonstrarea contribuției energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, în sectorul energetic în ansamblu. Adică demonstrarea aportului economico-financiar a echivalentului acestor garanții de origine, care presupun în special

cantitatea SRE. De asemenea emiterea acestor garanții de origine are ca scop confirmarea consumatorilor finali faptul că o cantitate de energie electrică furnizată acestora sau o pondere din aceasta este produsă din SRE.

De asemenea, un alt obiectiv strategic va fi realizarea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, și anume de cel puțin 17% din consumul final brut de energie în anul 2020.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Odată cu intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor la Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, ANRE este obligată conform art. 45 alin. 7 lit. a) să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile legii.

Odată cu aprobarea Regulamentului privind garanțiile de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie va fi creat cadrul de reglementare orientat spre implementarea prevederilor Legii privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Aprobarea și implementarea prevederilor Regulamentului va permite asigurarea respectării și aplicării prevederilor Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în contextul monitorizării atingerii obiectivelor naționale în domeniul SRE și a informării publicului cu privire la utilizarea surselor regenerabile de energie.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Regulamentului privind sistemul de distribuție închis al energiei electrice a fost plasat pe pagina WEB oficială a Agenției în directoriul *Transparența decizională/Consultări publice* și consultat cu părțile interesate.

Toate obiecțiile și propunerile au fost examinate de către Agenție și au fost luate în considerație la îmbunătățirea proiectului Regulamentului.

În rezultatul examinării propunerilor și obiecțiilor prezentate de părțile interesate, a fost întocmită Sinteza recomandărilor și versiunea finală a proiectului Regulamentului.

8. Constatările expertizei anticorupție

Potrivit Raportului de expertiză anticorupție nr. EDA18/5219 din 11.07.2018, se constată că în cadrul procesului de elaborare au fost asigurate rigorile de transparență decizională, prevederile proiectului ne fiind în detrimentul interesului public și neaducând atingere drepturilor fundamentale ale omului.

Conform avizului CNA în conținutul Proiectului nu s-au constatat factori de risc, care pot genera apariția riscurilor de corupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

10. Constatările expertizei juridice

În corespundere cu Avizul Ministerului Justiției nr. 04/9143 de 31.07.2018 Proiectul a fost definitivat reieșind din obiecțiile și propunerile înaintate.

11. Constatările altor expertize

Conform deciziilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în cadrul ședinței din 25 iulie 2018, Proces verbal nr. 22, proiectul de modificare a Regulamentului privind garanțiile de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie a fost avizat pozitiv.

Tudor COPACI
Director general ANRE

Evlampie DONOS
Şef Departamentul Reglementări

Natalia BĂIEŞU
Departamentul juridic
şi protecţia consumatorilor